Ч. 105 Четвер 13 (25) мая 1899. Рік IX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Ситуация знов заострила ся. — Формулка Селя і пунктациї в Ішли. — „Narod. Listy.“ о проґрамі німецких опозицийників. — З мирової конференциї).

Ситуация у внутрішній політицї щось так непевна як теперішний стан воздуха; то зробить ся тепло, то повіє холодом, насунуть ся хмари і здаесь що ось-ось град буде. Для відміни на політичнім овидї показали ся знов хмари і грозять тучею. З Відня несе ся вість, що австрийске правительство не хоче піддати ся жаданям угорским, так, що навіть півурядово признають нинї можливість „політичного конфлїкту“ і грізну ситуацию. Що ситуация єсть, коли вже не просто грізна, то бодай дуже поважна, доказом на то деякі хочби лиш зверхні прояви. Конференция міністрів обох половин державы тревала вчера від 10 год. до пів до другої а безпосередно по тім міністер др. Кайцль був на авдиенциї у Цісаря. По полудни відбула ся рада кабінетова, котра тревала кілька годин.

N. W. Tagblatt пише о конференциї міністрів австрийских з угорскими: Як зачувати результат був неґативний. Вигляди порозуміня межи обома правительствами мають бути дуже малі, приннявши, що відбудуть ся ще дальші конференциї і що евентуально наступить ще проба усуненя ріжницї гадок в справі угодовій на нарадї, яка має відбути ся під проводом Цісаря. Характеристична для ситуациї єсть також слїдуюча вість, яку подає та сама Ґазета з Будапешту: Тут вижидають з великим напруженем результат нових конференций. Дня 2 червня збирає ся знову угорский парлямент і єсть річ певна, що Сель з тої причини предложить або проєкт о самостійнім управильненю справ, входячих в круг угоди або буде змушений подати ся до димісиї. Сель не може предкладати проєкту гіршої угоди як Банфі'го, позаяк єсть порука парляментарного залагодженя лиш для проєкту Бадені-Банфі і компроміс лїберальної партиї з опозициєю має значінє лиш для сего проєкту. Коли би Сель запускав ся в нові переговори що до змісту угоди, то в компромісї зробила би ся тогди діра і опозиция мала би знов свобідну руку.

Зі взгляду на переговори угодові оголосила W. Allg. Ztg. автентичний зміст т. зв. пунктаций, заключених в Ішлю і формулки Селя, в цїли виказаня ріжниць межи обома тими формулками, котрі суть тепер предметом нарад. Формулка Селя звучить: Митово-торговельний союз треває до 1903 р., скоро буде заключений на Угорщинї в дорозї парляментарній а в Австриї на основі §. 14. Той союз відновлює ся автоматично до кінця 1904 р., скоро до того речинця не наступить продовжене угоди в дорозї парляментарній. Коли же рік 1904 мине без управильненя економічних відносин обох держав, то наступить економічний розділ Угорщини від Австриї сам від себе без відповідної ухвали угорского парляменту. — А пунктация в Ішли звучить: митово-торговельний союз тріває аж до 1903 р. а відновлює ся по тім роцї автоматично на час не означений так довго, доки обі державы не заявлять ся за економічним розділом.

„Narod. Listy“ оголосили довшу телєґраму з Відня, в котрій рімучо виступають против проґрами німецких опозицийників та називають єї замахом на бит і будучність не лиш Чехів але й Австриї. Против такої проґрами — каже згадана ґазета — єсть можлива лиш одна тактика: борба на цїлій лінїї і у всякій формі. Проводирі правицї, котрі зберуть ся тут (у Відни) в четвер, мусять заманїфестувати ся в спосіб зовсім ясний, що готові взяти ся до борби і вести єї, що не лиш возьмуть в ній участь але й стануть на чолї рядів, до чого они, як здає ся призначені.

На мировій конференциї в Газї вибрано вчера президию трох комисий. В першій комисиї для справ войскових вибрано звичайним президентом бельґійского повномочника Бернерта, а почетними ґр. Мінстера і американьского полковника Вайта (White); президию другої комисиї творять: кн. Тетуан, Туркан-паша і ґр. Вельзерсгаймб яко почетні предсїдателї, а звичайним єсть російский тайний радник Мертенс. До третої комисиї увійшли ґр. Ніґраі Понсефо а звичайним предсїдателем єсть Лев Буржоа.

Новинки.

Львів дня 24-го мая 1899.

— **Перенесеня.** П. Президент Міністрів переніс ц. к. старостів: Володисл. Яроша з Ропчиць до Нового Санча, а Тад. Бобжиньского з Рогатина до Дрогобича і поручив старшому комісареви повітовому Йос. Яґошевскому з Ярослава управу староства в Ропчицях.

2)

ДУЖЕ МОЖЛИВО!

(З німецкого — Г. Цшоккого).

(Дальше).

На то сказав радник державний: Ну, та й я так казав. Оттак ошуканий зі всіх боків — не вірив я тепер вже в ніщо на сьвітї, анї в любов ніякої дівчини, анї в присягу мужчини, анї в тревалість судьби. Стало ся то, що я уважав за неможливе. Я уважав вже все за можливе, лиш не то, що чоловік і єго судьба можуть бути постійні. А коли менї хтось казав щось такого, що було найнеймовірнїйше, то я відповідав: Дуже можливо! — В отсих двох словах була від тепер система цїлої мудрости мого житя. Я постановив собі повтаряти ті слова при кождій нагодї. Я знаходив в тім розраду на моє глубоке горе. Тоті слова здержали мене від розпуки. Я переконав ся, що не можу на ніщо спускати ся, лиш на себе самого. А чи можеш ти коли, думав я собі нераз, чи можеш ти коли на сьвітї бути веселим? — Дуже можливо! — відповідав я собі на то, і та відповідь потверджала ся. Від тої пори держав ся я тої приповідки. І найбільша ласка щастя вже менї не завернула голову; я подумав собі на то, що все на сьвітї минає ся, і на нещасте та сказав: Дуже можливо! Від тої пори я нїколи так не тїшив ся, як того дня, коли ти любий Фридриху прийшов на сьвіт. Але моя радість зменшила ся, коли я собі погадав, що ти можеш умерти, або менї невдати ся. Тогди я сказав собі: Дуже можливо! і став тверезо на все дивити ся, та був приготовлений на всяке лихо.

— Богу дякувати, татунечку, — відозвав ся Фридрих, що анї одно, анї друге не стало ся!

— А все-таки, синоньку, то було дуже можливо. Відколи я маю тоту приповідку, то приймаю кожду приятну хвилю як би якийсь дар неба і не уважаю єї за тревалу, ніяке лихо не приходить для мене несподївано, бо я приготовлений на него і знаю, що оно раз скінчить ся. Все дуже можливе. Длятого раджу тобі, що би ти собі також присвоїв тоту гадку. Але єї треба заєдно уживати і она мусить проникнути цїлу твою душу, мусить нїби війти тобі в нерви, — бо инакше не здасть ся до нічого, і ти позістанеш безхарактерним.

— Ми люди — говорив радник дальше — руководимо ся всї в наших найважнїйших і найневажнїйших дїлах і подіях якоюсь гадкою, котра аж в тій хвили в нас настає а нераз ми й самі немаємо сьвідомости єї. Она буває тогди борзо проминаючим дїлом хвилї і обставин, і то нераз так скоро проминаючим, що чоловік опісля навіть не може здати собі справи, длячого він в рішаючій хвили так а не инакше дїлав. Длятого лиш дуже мало людий може за то заручити, як би они серед таких або инших обставин дїлали. Не можуть того; бо коли що на них впаде, то они по більшій части самі не знають, що з ними діє ся, суть як би приголомшені, як би пяні, бо їх духови бракує всякої кріпкости, що так скажу, сильного кістяка постійної гадки найвисшої мудрости житя, сильного духа Христового погорди всего земского і єго гри, погляду на вічно правдиве і вічно добре. — Щоби то собі присвоїти, треба вибрати собі дуже просте средство, підпору для духа, якусь приповідку, котру можна всюди і до всего примінити. А хоч з нею иноді й не до лиця: ну, то що то вадить? Досить, коли то, що найбільша правда, що найвисше стане ся самим звичаєм, змінить ся другою натурою, але не зьвірячою без гадки, лиш вповні сьвідомою. То додає сили, то додає постійности. Длятого послухай моєї ради. То дуже можливо.

* * *

Що до радника Стрика, то зовсім правда, що в єго натурі була і сила і постійність; але єго приповідка наробила єму иноді й досить гризоти. Для инших людий було би дійстно гризотою. Але єму було про те байдуже.

Так на примір був він одного разу на радї міністрів, в котрій брав участь також і князь-виборець [1]). Було то в тім часї, коли

[1]) В Німеччинї були деякі пануючі князї

— **Памятник Архикн Альбрехта,** відкритий 21. мая у Відни, представляє пок. архикнязя в ґенеральскім мундурі на кони звільна поступаючім. Одною рукою держить архикнязь поводи, в правій держить гарап. Грудь удекорована. Памятник вилитий з бронзу, роботи проф. Цумбуша, підстава мраморна. Памятник повстав з дрібних складок офіцирів, тож і ціле торжество відкритя мало знамя більше військове. При відкритю були: Цїсар, архикнязї, заступники европейских монархів, тїло дипльоматичне, військові і сьвітскі достойники і тисячі офіцирів. Відкритє відбуло ся о 2. годині з полудня. По короткій промові архикнязя Райнера упала опона. Орхестра заграла гимн народний, а батерия артилериї на площи Шварценберґа дала 72 сальв. Епіскоп Бельопотоцкий посьвятив памятник, а хор відспівав нарочно на сю ціль уложену кантату. На памятнику містить ся напись: „Архикнязь Альбрехт 1817—1895“ і друга: „Найвисшому вождеви цїсаря Франц Йосифа І. в дни 2. грудня 1898. Збройна сила Австро-Угорщини“. На ґальовім представленю в опері явив ся Цїсар перед представленем вперве по смерти Цїсаревої. Орхестра заграла гимн, почім Цїсар вийшов. День перед відкритем памятника приймали у себе архикнязї військових гостий обідами. В память дня вибито золотий медаль для Цїсаря і 800 срібних і бронзових для европейских монархів і висших достойників. Памятник станув коло палати пок. архикнязя, недалеко памятника Моцарта.

— **Заведенє білєтів на часткові простори по зниженій ціні** на шляху Львів-Брюховичі. Ц. . Дирекция зелїзниць оповіщує: З днем 1-ого червня 1899 буде видавати ся білети на часткові простори для шляху Львів-Брюховичі по слїдуючих знижених цінах: II. кляса: 26 корон, 40 сот.; III. кляса: 14 корон, 40 сот. з важностию 1 місячною. Ті білети управнюють до їзди на згаданім шляху тільки ті особи, на котрих імя виставлені і котрих фотоґрафії до білетів долучено. На підставі тих білетів вільно уживати всїх, розкладом їзди обнятих поїздів особових, при котрих знаходять ся вози дотичних кляс. Згадані білети обіймають час цїлого місяця і мають стійність від дня набутя. На случай неужитя білету не звертає ся заплаченої належитости. Продажию тих білетів займає ся бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних у Львові, улиця Красїцких ч. 5. (будинок адмінїстрацийний). Згадані білети замовляє ся франко і то або безпосередно в висше вказанім бюрі, або через ц. к. уряд стациї в Брюховичах, долучаючи фотоґрафію (формат візитовий 6·5 см. шир. 10·5 см. високий) і припадаючу належитість. Видання білету, замовленого в бюрі інформацийнім, можна жадати до 48 годин, в другім случаю до 4 днїв по замовленю. Переписанє білету на частковий простір на иншу особу, як і виданє дуплїкатів, єсть безусловно виключене.

— **На надзвичайних загальних зборах „Академічної Громади“**, що відбули ся дня 20 го мая с. р., вибрано слїдуючий видїл: голов. Михайло Галущиньский студ. фільос., заступник голови Осип Миронович студ. прав, бібльотекар Євген Бурачиньский студ. медиц., скарбник фонду оборотового Михайло Крушельницкий студ. фільос., скарбник фонду запомогового Антін Юліян Крушельницкий студ. фільос., контрольор Юліян Дроздовский студ. прав, писар Лев Гаваньский студ. фільос., видїлові: Примак Федір студ. фільос., Горук Семен студ. фільос., Брик Іван студ. фільос., Осип Шухевич студ. пра , Стефан Гладишовский студ. прав; заступники видїлових: Барвіньский Богдан студ. фільос., Танчук Олекса студ. прав, Виханьский Іван студ. прав, Комариньский Денис студ. прав.

— **Неправдива вість.** Перед якимсь часом принесли були львівскі ґазети вість, котру і ми повторили в своїй часописи, мов то в Косівщині жандармерия виловила шайку злодїїв, котра від кількох лїт обкрадала церкви і обікрала касу провентову на 8.000 зр., та немов то на чолї тої шайки стояв дяк з Ясенева. Отже в тій справі пише дяк з Ясенева, ч. Данило Слюзар, таке: „Вістка тая — єсть неправдива, бо ніякої шайки злодїйскої жандармерия не викрила, а вже простою видумкою єсть, будьто би я стояв на чолї або взагалї належав до якої шайки злодїйскої. Кождий порядний і добре мислячий чоловік може легко собі представити, яку кривду тая вістка менї заподіяла. На тім правди лиш тілько, що на пусте балаканє відсиджуючого кару 16-лїтного, але вже налогового злодія, увязнено поквапно кілька осіб під закидом крадежи, але переконавши ся, що се містифікация, сейчас випущено всїх на волю. — *Данило Слюзар*“.

— **Град.** Минувшої середи навістив сильний град охрестність Березовиці, Прошової і Струсова, тернопільского повіта. Величезні кусні леду знищили всюди озимину і огородовину, а злива підмила дуже землю. Погибло також кілька штук худоби.

— **Цирк Генрі у Львові.** Роботи коло будови цирку на площи Францисканьскій поступають дуже енерґічно, а представленя зачнуть ся вже 1 червня. Що дня працює 53 робітників, котрими управляє п. Жиґм. Крикевич. Будинок обчислений на 1200 осіб, не числячи ґалериї. Яко новість в архітектурі сеї деревяної захоронки еквілїбристичної штуки буде критий під'їзд для фіякрів, зараз побіч головної входової брами. — Цирк посїдає 120 осіб, 75 коний і одного слоня.

— **Самоубийства.** Петро Чапчиньский, властитель кушнїрского склепу у Львові, бувший радний міста, відобрав собі вчера рано житє вистрілом з револьвера в парку Стрийскім. Помершний мав 65 лїт. Причиною самоубийства було банкротство. — В Збаражи відобрав собі житє жид Вільнер, молодий, 26-лїтний чоловік. Самоубийник вислав в суботу жінку з дїтьми на прохід, а сам підрізав собі горло бритвою. Позаяк в хвили, коли Вільнер довершив самоубийства, був дома лиш служачий, то его увязнено, але на другий день випущено на волю, бо зголосив ся в судї голяр, у котрого Вільнер купив бритву за два зр., заявляючи, що сам буде голити ся. Причина самоубийства незвістна.

— **Два рази похоронена.** До загального шпиталя у Львові зголосила ся перед кількома днями якась женщина і умерла там, заки заряд шпиталю міг дізнати ся від неї близших подробиць о еї назвищи і походженю. Позаяк нїхто по неї не зголошував ся, то в шпитали були в клопотї, після якого обряду похоронити помершу. Вкінци жидівский кагал прийшов до пересьвідченя, що померша мусїла бути жидівкою і поховав еї на жидівскім кладовищи. Покійна лежала вже один день в гробі, коли до шпиталя зголосив ся якийсь селянин, аби довідати ся о здоровлю жінки. З близших пояснень показало ся, що померша в шпитали женщина була его жінкою. В наслідок того відкопано похоронену на жидівскім кладовищи покійну, перенесено до шпитальної трупарнї і похоронено еї другий раз, але вже на християньскім кладовищи.

— **Померли:** Юлїя з Залїтачів Борковска, жена висл. директора ґімназиї, дня 21 с. м. у Львові, в 49-ім роцї житя; — Михайло Бандурович, дїйстний учитель міскої школи рускої ім. Маркіяна Шашкевича у Львові, дня 21 с. м., в Сколім, в 49-тім роцї житя; — Анна з Дрималиків Долошицка, жена пароха в Добрусинї, дня 21 с. м., в 40 ім роцї житя; — о. Іван Любинецкий, сьвященик-ювилат, парох в Розвадові, жидачівского повіва, в 77·ім роцї житя, а 52 ім сьвященьства.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Прага 24 мая. Нїмецкі поступові посли зберуть ся дня 30 с. м. на збори в цїли пара-

---

заворушило ся було від францускої революциї По закритю засїданя пішла була бесїда о найновійших подіях в Парижи, в Ліонї, в Штрасбурзї; говорено о величезній змінї француского народу, о тім, як то давнїйше у Франциї робили з королїв нїби богів, а як там тепер тїшать ся з того, що трон валить ся.

То найпоганїйший нарід на цїлім божім сьвітї! — відозвав ся князь-виборець: Ніякий нарід не був би здібний до того. Коли собі згадаю на моїх підданих — я того певний, що їм нїколи не переверне ся так в голові, і що они нїколи перед другим не будуть згинати колїна. А Ви як гадаєте, Стрику? Чи то може бути?

Радник в сїй хвили думав о чімсь иншім, не дочув добре о чім говорив его пан і заклопотаний здвигнув плечима та сказав своїм звичаєм: Таже то преці дуже можливо!

Князь як би остовпів. — Як Ви то розумієте? — спитав він: Чи гадаєте, що прийде хвиля, коли мої піддані будуть раді з того, що мене позбудуть ся?

— Дуже можливо! — відповів Стрик розважно. Не можна нїчого наперед знати. Нїхто так непевний, як нарід; бо нарід складає ся з людий, з котрих кождий більше самого себе любить, як князя. Новий лад приносить нові надії з собою; а надії завсїгди більше заманюють, як само посїдане майна. Хоч і як Вашу княжу Сьвітлість люблять всї Ваші піддані, хоч і як Ви на ту любов заслугуєте; то я би таки на то не присягав, що при змінених обставинах нарід сей не забув би на всї добродїйства і в честь републики або якого иншого пана не позапалював би радістних огнів та не зробив би ілюмінациї, що не поздирав би княжі герби та не збезчестив би їх. Ой так, то дуже можливо.

— Ви не маєте розуму! — відповів князь сердито і обернув ся до него задом. Стрик попав в неласку. Всї казали тогди: Стрик дурак.

В кілька лїт опісля перебрали ся Французи щасливо через Рен. Князь електор мусїв з своїм двором втікати. Поза ним витав нарід радістно свободу і рівність, устроював радістні торжества та ілюмінациї і здирав княжі герби.

Стрик, чоловік зі знанем і придатний, знайшов місце і серед нового ладу, тим більше, що стало звістно, за що він у прогнаного князя попав в неласку. Его уважано за жертву княжого деспотизму. Новий лад укріпив ся, а Стрик своєю дїяльностию і своїм знанем причинив ся не мало до того.

Мимо своєї природної палкости не дав ся він пірвати політичним мріям. Та й не держав лиш з одною партиєю; длятого підозрівала его кожда партия. Якобіни[2]) називали его замаскованим роялїстом[3]), а роялїсти казали, щ він замаскований Якобінець. Він сьміяв ся з обох тих титулів і сповняв свій обовязок.

Одного дня зайшов правительственний комісар до департаменту, котрому, як то само собою розуміє ся, віддавано як найбільшу честь. Всї тиснули ся до него; кождий хотів показати ся важним перед ним. Не бракло між урядниками і таких, котрі хотіли показати ся вірними слугами та шепнули до уха яке слівце о честнім Стрику та двозначности его републиканьского духа. Комісар, що раз зійшов ся був зі Стриком у великім, сьвітлім товаристві, де виголошено неодин огнистий тоаст на свободу сьвіта, на права народів, на побіду републики, звернув ся до Стрика. — Мене лиш то

виборцями, котрі мали право вибирати цїсаря. Тоті князї-виборцї звали ся з нїмецка курфірштами (Kurfürst) або з латиньска електорами.

[2]) Якобінами звали ся члени політичного товариства у Франциї, котре мало великий вплив на розвій великої францускої революциї. Товариство то основувало ся було ще 1789 р. під назвою бретоньского клюбу, а що засїданя того клюбу відбували ся в сали монастиря Якобінів (Домінїканів), то і членів того клюбу прізвано насьмішливо Якобінами. До клюбу Якобінів належали Робеспієр, Дантон і др. найвиднїйші дїячі підчас великої францускої революциї. Під впливом Якобінів скасовано у Франциї королївство, убито короля і розпочала ся була страшна кровава господарка Робеспієра і других. Що дня гинули від ґільотини сотки людий зовсім невинних, на котрих лиш падало яке підозрінє або котрих просто лиш хтось заденунциював, що они противні републицї. Якобіни приняли були за ознаку червону кінчасту шапку, яку носили в Марсилїї арештанти, засуджені на ґалери і та шапка називала ся „шапкою свободи“. В тій шапцї ходили они на збори, накладали еї на дерева свободи і взагалї уважали еї за знак революцийного духа.

[3]) Роялїстами (від францускoго слова royal — чит.: „рояль“, — значить „королївский“) називали ся у Франциї прихильники короля, а від 1789 р. противники републики. Пізнїйше називано роялїстами також Бонапартистів, а від 1830 р. також і прихильників родини Орлеанів.

ди над ситуациєю політичною і над поступованем тої партиї. День перед тим відбуде ся засїдане комітету екзекутивного тої партиї.

Копенгаґа 24 мая. Підчас наповнюваня ґранатів у войсковій ляборатории настав страшний вибух, внаслідок котрого згинуло 7 робітників, а підофіцир і двох робітників єсть тяжко покалїчених.

Гаґа 24 мая. Цар надав Королевій Вільгельмінї голяндскій ордер Катарини в брилянтах.

Переписка зі всїми і для всїх.

Оповістка.

— Приватний учитель пошукує лекций на селї. Підойме ся приготовити одного або двох учеників до I кляси ґімназ. — Ф. Ендер, Бучач (Передмістє).

Денис з над Серету: Льоси міста Гамбурґа як і взагалї всїлякі инші льоси заграничні іменно же льоси т. зв. клясової льотериї, суть у нас заказані і не лиш тратять свою вартість, але ще й можна бути караним за торговане ними. Отже коли Вам хтось такий льос продав, то се чисте обманьство. За границею, бачите знають, що в Галичинї ще нарід дуже темний і дасть ся легко обманути, длятого і насилають до нас особливо з Угорщини і Гамбурґа потайком всїлякі заказані льоси а наші люди знов спускають ся більше на слїпе щастє як на власну працю і запопадливість і для того помагають збогачувати ся всїляким дурисьвітам. Отже коли Ви за той льос післали гроші до Гамбурґа то пропало; а коли Вам тут хтось єго продав, а Ви знаєте того чоловіка, то можете відобрати свої гроші, він їх Вам певно зверне, скоро єму загрозите процесом о обманьство. — **„Читат. Народ. Часоп.“:** Що иншого бачите семинария учительска, а що иншого фахова школа рільнича. В семинариї учительскій годї тілько господарства научити ся, щоби відтак можна зробити іспит в фаховій школї. Впрочім чи можна яко приватист бути припущеним до іспиту в школї рільничій в Чернихові — се зависїло би від дирекциї тої школи. В школах середних якою єсть і черниxівска школа рільнича, не виключена можність робленя іспиту з приватної науки. Найлїпше моглаби Вас поінформувати о тім лиш дирекция тої школи і она би сказала Вам, яких треба підручників до науки господарства. Наконець мусїли би Ви поінформувати ся докладно о цїлій системі науки в тій школї. Підручників до науки господарства єсть богато і годї нам їх тут наводити. Кожда галузь господарства а в ній знов кожда єї часть має свої окремі підручники. Такого підручника, де би все господарство було зібране разом, не знаємо в польскім язицї иншого крім „Gospodarz-a“, котрий можна дістати в книгарни Губриновича і Шмідта за 1 зр. — **Цікавий в Станиславові:** До науки рисунків суть всїлякі підручники але в німецкім язицї. Так само єсть і богато книжок трактуючих о штуцї малярства. Але техніки рисунків і малярства хоч би й при найбільшім таланті не научите ся з самої книжки. До одного і другого треба все-таки учителя. Що до самих рисунків то можемо Вам поручити із старших книжок, котрі може дістанете в котрійсь із віденьских антикварень (н. пр. A. Mejstrik, Wien I. Wollzeile Nr. 6): Die Schule des Zeichnens (автора вже собі не пригадуємо) i Freies Handzeichnen ebener geradliniger Gebilde in Verbindung m. d. geometr. Formenlehre, von Ottomar Zelenka, Tabor 1879. Книжочка ся містить в собі 100 таблиць зі всїлякими взірцями а до того науку о рисунках, о материялї до рисунків, поясненя до взірців і науку о фарбах. З инших: Flinzer, Lehrbuch des Zeichenunterrichtes, 3 зр. 60 кр., до того взірці вошитами по 33 зр. (орнаменти, зьвірята, людскі фіґури) і Ehrenberg die Kunst des Zeichnens, 160 рисунків і 22 таблиць цїна 3 зр. 60 кр. Що до малярства, то можуть придати ся: Elbinger, Handbuch der Olmalerei 6 зр. 60 кр. і Jaennicke, Handbuch der Aquarellmalerei 2 зр. 70 кр. **В. Л. в Комарнї:** Доси ми не мали нагоди чути, щоби хтось мав таку касу на продаж та й ледви чи коли моглиби ми о тім довідати ся; а прецї ходити по всїляких конторах та питати: Чи маєте стару касу на продаж. Длятого просимо нас звільнити від відповіди на Ваше питане. — **Виборець:** 1) Після ореченя Триб. адм. з 24 марта 1887 р. недокладність в картках виборчих не потягає за собою неважности вибору, скоро лишень не підлягає сумнївови, до кого з управнених до вибору означених в списї виборців віддані голоси відносять ся. Після того може хтось подати на картці і менше число радних або заступників, а тогди будуть рішати віддані на них инші голоси. Коли хтось вибраний вже на заступника радного, то не може бути вибраний з иншого кола на радного. — 2) Вам мабуть розходить ся о сконстатоване якоїсь недуги. В такім случаю може розібрати моч кождий лїкар; то невелика штука і він має способи на то. Иншa річ, як би розходило ся розібрати моч хемічно на всї єї складові части. В такім случаю треба вже пошукати якогось специялїста-хеміка. Для недужих однакож того зовсїм не потреба. За розбірку платить ся від умови. Звичайно ординуючий лїкар сам розбирає моч або дає єї розбирати; длятого не подаємо Вам імени, хто би тим заняв ся. Порадьте ся ординуючого лїкаря, бо він не порадить Вам нїчого, коли розбірка буде зроблена без єго відомости.

☛ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора Кирила Кахникевича, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

— В канцеляриї руского товариства педаґоґічного, при улици Академічній, ч. 8, можне купити слїдуючі видання: 1) Образкові виданя: Зьвіринець 10 кр. — Гостинець 10 кр. — Забавки 10 кр. — Менажерия 10 кр. — Робінзон 40 кр. — Квіточка 20 кр. — Віночок 20 кр. — Кобзар Тараса Шевченка 20 кр. — Франко: Лис Микита, 2-ге цїлком перероблене видане 50 кр. — Мірон: Пригоди Дон Кіхота 40 кр. — Наші зьвірята 40 кр. — Діточі вигадки ч. 1. 30 кр. — Діточі вигадки ч. 2. 30 кр. — Забавки для дітий 40 кр. — Мала менажерия 35 кр. — Велика менажерия 40 кр. — Нашим дітям ч. I. 40 кр. — Нашим дітям ч. II. 40 кр. — 2) Виданя без образків: Читанка ч. I, II, III, IV. оправні 20 кр., без оправи 10 кр. — Китиця желань, 2 розширене видане 20 кр. — Ів. Франко: Абу каземові Капцї 20 кр. — Учитель на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896. 2 зр. — Дзвінок на р. 1892, 1993, 1894, 1895, 1896, 1897, 3 зр. — Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки 10 кр. — Вол. Шухевич: Записки школяря 20 кр. — Від Бескида до Андіз 10 кр. — В. Чайченка: Олеся; Байки; Комар; два оповіданя по 5 кр. — Дума про княгиню Кобзаря 5 кр. — О. Нижанковский: Батько і мати, двосьпів для дітий з фортеп. 10 кр. — Леоніда Глїбова: Байки 5 кр. — Днїпрової Чайки: Казка про сонце та єго сина; Писанка по 5 кр. — М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двосьпів з фортеп. 10 кр. — Мапа етноґрафічна України-Руси 20 кр. — Гордієнко: Картагенцї і Римляни 20 кр. — Юлій Верне. Подорож довкола землї 60 кр. — Барановский. Приписи до іспитів 20 кр. — Молитвенник народний, в полотно оправлений 20 кр. — Др. Л. Кельнер. Коротка істория педаґоґії 60 кр. — Василь В-р. Джонатан Свіфт. Подорож Ґулївера до краю великанів 25 кр. — Остап Макарушка. Короткий огляд руско-україньского письменства 15 кр. — Мальота. Без родини 40 кр. — Віра Лебедева. Прогулька 5 кр. — Др. Мандибур. Олімпія 35 кр. — Сальо. Nepos для III. кл. ґімн. 65 кр. — А. К. Робінзон неілюстрований 10 кр. — Kokurewicz Józef. Podręcznik dla kancelaryi szkolnej. 50 кр. — Тарас Шевченко. Кобзар для молодїжи. 1.20 зр. — Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житеписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Академічна, ч. 8.

дивує — відозвав ся він, — що королї ще важать ся вести війну з нами. Таж они тим лиш прискорюють свій упадок. Революция іде докола сьвіта. І чого тоті люди сподівають ся. Чи они гадають, що оружием покорять великий нарід і приведуть назад Бурбонів? — Дурні! Скорше вигине цїла Европа. А Ви що на то, обивателю: чи розумний чоловік може то собі погадати, що у Франциї буде знов колись трон відбудований?

— Правда, що то неймовірно — сказав на то Стрик — але дуже можливо.

— Що? дуже можливо? — крикнув комісар грімким голосом, що аж цїле товариство кинуло ся: Хто не вірить в тревалість свободи, той єї не любив. Дуже менї прикро, що один із найперших урядників єсть такої гадки. Цікавий я, як Ви оправдаєте ся?

— Як я оправдаю ся? — сказав Стрик зовсїм спокійно; — то дуже можливо. Свобідні Атини навикли були насамперед до Перiклеса а відтак до короля македоньского. Рим мав насамперед тріумвірат, відтак Цезара а наконець Нерона. Анґлїя убила була свого короля, мала Кромвеля а опісля знов королїв.

Що Ви менї тут говорите про якихсь Римлян, Атинців та Анґлїйців? — відозвав ся на то комісар: Нащо Вам тих нужденних безхарактерних народів, що повинні були в кайданах ходити? Чейже не схочете порівнувати їх з Французами? Але я вибачаю Вам Ваші хибні погляди, бо Ви не Француз з роду.

Але комісар не конче по правдї вибачав ті погляди; бо незадовго опісля Стрик стратив свою посаду. Мусїв навіть і таке перебути, що єго арештували за підозріну бесїду та робили у него ревізию і брали протоколи з него.

В кілька лїт опісля став Бонапарте консулем, насамперед на десять лїт, а відтак на цїле житє, опісля же цїсарем і королем. Стрика зараз в самого початку зробили знову високим урядником, бо він був чоловік обачний і честний та належав з давен давна до тих, котрих називано умірними. Від сеї пори мав він в своїх кругах ще більше поважанє як коли небудь. Не одно, що він давнїйше сказав, тепер сповнило ся. Єго уважано за чоловіка, котрий умів в політицї далеко видіти.

Наполеон перевертав сьвіт і роздаровував корони. Та й Стрик став слугою одної з тих корон та діждав ся найбільших почестий. Тепер вже піхто не був републиканином. Кождий робив „прийдіте поклонімо ся“ перед новим володітелем. Ба, нїхто навіть і не признавав ся до того, що колись належав до републиканів, лиш кождий говорив, що єго оминула була тота горячка, яка колись всїх була напала. Уважало ся за найбільшу ганьбу, коли би комусь доказано, що він не завсїгди був прихильником короля.

— Я в тім не виджу нїякої ганьби — говорив Стрик, коли одного разу єго найлїпші приятелї стали собі ізза того докоряти і настала суперечка: менї здає ся, що вас всїх могла була напасти тота смотолока, бо она всюди несла ся. А коли знов настане подібна повість, то ви ще раз наберете ся тої смотолоки. Дуже можливо.

(Конець буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

(3424 1—1)

Concursausschreibung

(verlautbart mit Zustimmung des k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht, Z. 10.565 vom 1. Mai 1899).

Das k. und k. Reichs-Kriegs-Ministerium beabsichtigt Civil-Professoren, Docenten und Mittelschullehrkräfte als externe Lehrer an den Militär-Erziehungs und Bildungs-Anstalten zu verwenden.

Für diese Stellen werden in erster Linie Bewerber berücksichtigt, welche im nicht activen Militär-Dienste stehen.

Die in Betracht kommenden Gegenstände sind:

Deutsche Sprache, Mathematik, Naturgeschichte, Darstellende-Geometrie, Physik, Chemie, Geographie und Geschichte.

In vorgenannten Gegenständen wird der Lehrplan der Militär-Realschulen und Cadettenschulen mit jenem der Civil-Realschulen in nahe zu volle Uibereinstimmung gebracht.

Die externen Lehrer erhalten eine im Nachhinein zu erfolgende monatliche Remuneration von 6 Fl. per Wochenstunde, welche je nach den localen Verhältnissen auch erhöht werden kann.

Bewerber um diese Stellen haben ihre eigenhändig geschriebenen an das k. uud k. Reichs-Kriegs-Ministerium gerichteten, ordnungsmässig belegten Gesuche (im activen Schuldienste Stehende im Dienstwege) f a l l w e i s e vorzulegen.

Für das Schuljahr 1899/1900 können nur die bis 15. Juni 1899 einlaufenden Gesuche berücksichtigt werden.

Die Verwendung erfolgt für das kommende Schuljahr probeweise und wird bei vollkommen befriedigender Dienstleistung auf weitere Schuljahre ausgedehnt.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).